

Nieuw orgel in Een (Dr.)

Bert Wisgerhof

Op 25 maart j.l. werd in de Gereformeerde Kerk van het Noorderdrentse Een een nieuw orgel in gebruik genomen. Vanaf de vijftiger jaren stond in deze kleine kerk een elektro-pneumatisch unit-orgel met zeven grondregisters. Het was destijds gemaakt door de orgelbouwer S. de Wit uit Badhoevedorp. Dit speeltuig vertoonde — geheel naar verwachting — de laatste jaren legio gebreken, die met dure reparaties of met noodverband werden verholpen.

De plaatselijke orgelcommissie stond daarom enkele jaren geleden voor de keus dit in kwalitatief opzicht minimale orgel nog eens te laten opknappen, dan wel een nieuw orgel te bestellen. Wijs geworden door de ervaringen met het oude orgel werd voor de laatste oplossing gekozen.

Nadat men zich uitvoerig had georiënteerd ('de blik op het oosten richten' betekent dat) werd in de zomer van 1981 aan de firma **B.A.G. Orgelmakers b.v.** te Enschede opdracht gegeven voor het

maken van een orgel met tien stemmen. Omdat de acties ter plaatse voor het bijeenbrengen van de benodigde gelden boven verwachting goed liepen, werd in het voorjaar van 1982 besloten aan de ontwerp-dispositie nog een Trompet 8' toe te voegen.

Het nieuwe instrument werd boven de kansel als balustrade-orgel met de klaviatuur aan de rechterzijkant geplaatst. De eiken orgelkas en de balustrade werden door de orgelmaker vervaardigd. Het orgel heeft twee manualen, waarbij de lade van het tweede manuaal dwars op de hoofdwerk-lade boven de klavieren is geplaatst. Op dit bovenmanuaal zijn uitsluitend fluitstemmen voorhanden. Tesaamen vormen zij een 'cornet décomposée', met dien verstande dat de twee hoogste koren met elkaar verenigd zijn in het register Cornet.

De windvoorziening geschiedt d.m.v. een magazijnbalg in de onderkas. De klavieren zijn uitgevoerd als staartklavieren. Dat resulteert in een zeer aangename speelaard, die uitnodigt tot weloverwogen en gedifferentieerde speelmannieren.

Het intoneren moet in deze ondankbare ruimte geen eenvoudige opgave geweest zijn. De orgelmakers zijn er evenwel in geslaagd een fraaie en homogene totaalklank te bereiken. Mooi zijn de brede en zangerige prestanten en de warme fluiten van het tweede manuaal. De trompet heeft met name in de tenorligging goede solistische eigen-

schappen en vermengt zich goed met de Cornet tot tot een 'Grand-Jeu'-klank. De frontpijpen hebben een tingehalte van 70%, van het binnenpijpwerk is het tinpercentage voor de prestanten 30, terwijl de fluiten 18% tin bevatten. Uit het oude orgel werd de houten Bourdon 16' overgenomen, die van alleszins redelijke kwaliteit is.

Het orgel van Een heeft deze dispositie:

Hoofdwerk (Man. I, :C-f''):

Prestant 8'
Roerfluit 8'
Octaaf 4'
Octaaf 2'
Mixtuur III
Trompet 8'

Bovenwerk (Man. II, C-f''):

Holpijp 8'
Roerfluit 4'
Nasard 3'
Cornet 2' -1 3/5, vanaf a°

Pedaal (c-f'):

Bourdon 16'

Koppelingen:

Manuaalkoppeling (schuifkoppel)

Pedaal + Hoofdwerk

Pedaal + Bovenwerk

Tremulant op het hele werk.